

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

**Рішенням Ради громадського контролю
при Державному бюро розслідувань від
04 лютого 2022 року протокол №9**

ВИСНОВОК

Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань
за результатами розгляду Звіту за 2021 рік

Відповідно частини першої статті 28 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», з метою забезпечення прозорості та цивільного контролю за діяльністю, при Державному бюро розслідувань утворено Раду громадського контролю.

Згідно з частиною четвертою статті 23 цього Закону звіт Державного бюро розслідувань надається для висновку Раді громадського контролю при Державному бюро розслідувань, яка розглядає його упродовж 10 днів з дня надання. Звіт Державного бюро розслідувань подається до відповідних державних органів та оприлюднюється разом із висновком Ради громадського контролю у разі його затвердження у встановлений строк.

02.02.2022 листом Державного бюро розслідувань № 10-19-2627 до Ради громадського контролю при Державному бюро розслідувань для надання висновку надійшов звіт Державного бюро розслідувань за 2021 рік.

Успішно пройшовши початковий етап розвитку Державне бюро розслідувань ствердилось як ефективний правоохоронний орган. З кожним днем покращуються результати діяльності оперативних та слідчих підрозділів центрального апарату та територіальних управлінь ДБР, відбувається розвиток міжнародних зв'язків та взаємодії з партнерами, впроваджуються сучасні ІТ-технології, створюється надійна система кіберзахисту.

Завдяки співпраці з профільним Комітетом Верховної Ради України та наполегливій нормотворчій діяльності закладено законодавче підґрунтя для подальшого розвитку потенціалу відомства.

У 2021 році Державним бюро розслідувань побудовано системну та комплексну роботу в межах визначеної компетенції щодо захисту життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, про що свідчать результати резонансних кримінальних проваджень та позитивні зміни суспільного ставлення до ДБР.

Слід відмітити вірне визначення вектору та пріоритетів діяльності оперативних та слідчих підрозділів та їх зосередження на запобіганні, виявленні, припиненні, розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень, що посягали на життя та здоров'я осіб, зокрема катувань та неналежного поводження з боку працівників правоохоронних органів; кримінальних правопорушень вчинених високопосадовцями; корупційних кримінальних правопорушень; кримінальних правопорушень, вчинених організованими злочинними групами.

Рада громадського контролю розглянула Звіт Державного бюро розслідувань за 2021 рік, аналізом якого встановлено наступне.

Розпочинається Звіт із основ діяльності будь-якого правоохоронного органу - статистичних даних і називається «Загальні результати діяльності».

Дослідження вказаного розділу вказує на суттєвий приріст кількісних та якісних показників діяльності слідчих та оперативних підрозділів у порівнянні із попереднім періодом.

Впродовж 2021 року у провадженні слідчих Бюро перебувало 56 220 кримінальних проваджень, що на 23% більше ніж в минулому (43 271).

Водночас, незважаючи на збільшення навантаження на слідчих та оперативних працівників, значно покращилась якість розслідування кримінальних проваджень та їх оперативного супроводу, про що свідчать кількісні показники направлених матеріалів до суду - 3 565 кримінальних проваджень відносно 3 960 осіб. У 2020 році аналогічний показник склав 3305 кримінальних проваджень щодо 3603 осіб.

Слід відмітити також і суспільну значущість осіб, відносно яких направлено обвинувальні акти до суду, а це 4 посадові особи категорії «А», народний депутат України, 28 суддів, 25 прокурорів тощо.

За звітний період про підозру повідомлено 3 900 особам, дві з яких - заступники міністра оборони, 6 посадовців категорії «А», 6 народних депутатів України, 10 суддів, 24 прокурори, 33 працівники СБУ, 2 співробітники НАБУ та інші.

Покращення ефективності роботи Бюро також підтверджується сумою майна переданого до Агентства з менеджменту та розвитку активів, вона складає понад 1,8 млрд. гривень.

Указані показники деталізовані у подальших розділах звіту, де відображено приклади роботи за всіма пріоритетними напрямками діяльності.

На першому плані Звіту один з ключових розділів – присвячений роботі «Управління у справах Майдану», де викладено стан притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні злочинів, скоєних під час масових

акцій протесту у 2013-14 роках.

Слідчими указанного управління впродовж 2021 року було повідомлено про підозру 51 особі, до суду направлено 29 обвинувальних акти стосовно 45 осіб, тобто в середньому щомісяця у «справах Майдану» повідомлялося про підозру 4 особам та 2 обвинувальних акти скеровувалися до суду.

Неможливо не відмітити і завершення в цьому році досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо злочинів, вчинених на Майдані Незалежності у лютому 2014 року вищими посадовими особами держави злочинною групою під керівництвом колишнього президента України. За час розслідування указанного злочину слідчими зібрано понад 1,5 тисячі томів доказів.

Безумовно надважливою є комунікація Державного бюро розслідувань із потерпілими, родичами Героїв Небесної Сотні та їх представниками. Впродовж 2021 року проведено 10 зустрічей з родинами Героїв Небесної Сотні, потерпілими, пораненими, громадськими організаціями, що представляють їх інтереси.

Шляхом щомісячного звітування про «справи Майдану» Бюро намагається здійснювати постійне та об'єктивне інформування суспільства про стан досудового розслідування кримінальних правопорушень указаної категорії

Вказане демонструє відкритість та небайдужість ДБР у такому суспільно важливому питанні як притягнення до відповідальності осіб, винних у вчиненні злочинів, скоєних під час масових акцій протесту у 2013-14 роках.

Аналізом наступного розділу - **«Результати діяльності ДБР за основними напрямками»** встановлено, що його присвячено наступним питанням, які систематизовані у підрозділи:

1. «Протидія катуванню та іншому неналежному поведженню працівників правоохоронних органів».
2. «Протидія незаконному переміщенню товарів через Державний кордон України з використанням корумпованих зв'язків у правоохоронних, митних та контролюючих органах».
3. «Протидія корупційним проявам серед суб'єктів, віднесених до підслідності ДБР».
4. «Протидія кримінальним правопорушенням проти довкілля».
5. «Викриття злочинів, що знижують обороноздатність країни».

6. «Протидія кримінальним правопорушенням, вчинених організованими злочинними групами з числа або за участю суб'єктів, віднесених до підслідності ДБР».

7. «Викриття злочинів, вчинених високопосадовцями».

8. «Протидія кримінальним правопорушенням у бюджетній сфері».

Перший підрозділ розкриває питання **протидії катуванням та іншому неналежному поведженню працівників правоохоронних органів**, що визначено пріоритетним напрямом діяльності Бюро, адже у кримінальних правопорушеннях зазначеного напрямку фігурують особи, що повинні захищати закон, а натомість спричиняють шкоду найважливішому - життю та здоров'ю людей. У підрозділі детально викладено статистику та здобутки за даним напрямом.

Так, у 2021 році розпочато 1 647 кримінальних проваджень за фактами катувань та неналежного поведження із затриманими з боку представників правоохоронних органів. При цьому, у порівнянні з 2020 роком на 30 % збільшилась ефективність досудового розслідування – до суду направлено 108 обвинувальних актів щодо 152 осіб (проти 83 обвинувальних актів щодо 133 осіб у 2020 році), з них 6 актів щодо 10 осіб – за статтею 127 КК України «Катування», інші – за частиною другою статті 365 та статтями 371, 374 КК України.

Постійно вживаються організаційні заходи, спрямовані на ефективне запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування фактів катувань та жорстокого поведження, налагоджено ефективну співпрацю з міжнародними партнерами, насамперед з Радою Європи та Офісом Ради Європи в Україні, Моніторинговою місією ООН з прав людини та Координатором ОБСЄ в Україні.

Слід зазначити також, що Бюро у звітному періоді активно протидіяло **незаконному переміщенню товарів через Державний кордон України**, до якого були причетні працівники правоохоронних, митних та контролюючих органів, про що йдеться у другому підрозділі.

Зокрема, слідчими Бюро здійснювалось досудове розслідування у 636 кримінальних провадженнях у сфері порушень митного контролю, повідомлено про підозру 124 особам. Встановлено збитків на загальну суму понад 175 млн. грн.

До суду направлено обвинувальні акти у 106 кримінальних провадженнях. Серед обвинувачених 71 працівник Державної митної служби, 23 працівники Державної прикордонної служби.

Наступний пріоритетний напрямок діяльності ДБР викладено у підрозділі

«Протидія корупційним проявам серед суб'єктів, віднесених до підслідності ДБР». За наслідками діяльності слідчих та оперативних працівників ДБР минулого року до суду направлено 445 обвинувальних актів стосовно 597 осіб, з яких 321 особи (54 %) обвинувачуються у вчиненні кримінальних правопорушень, пов'язаних із одержанням неправомірної вигоди. При цьому, ДБР попередило отримання посадовцями неправомірної вигоди на понад 27 млн. грн проти 19 млн. грн у 2020 році. Також наведені у якості прикладів резонансні викриття корупційних чиновників та правоохоронців.

У підрозділі **«Протидія кримінальним правопорушенням проти довкілля»** наведено показники та приклади викритих злочинів у сфері охорони навколишнього природного середовища, які свідчать про зростання рівня розкриття таких кримінальних правопорушень (98 обвинувальних акти направлено до суду, проти 79 у минулому році).

Приділяється значна увага незаконній порубці, перевезенню, зберіганню та збуту нашого українського надбання - лісу. Понад 79 % надісланих до суду обвинувальних актів цієї категорії пов'язані саме з цим.

Слід виокремити, що в даному напрямі припинено діяльність 8 злочинних угруповань, що на 60 % перевищує показник 2020 року (5 злочинних угруповань). До кримінальної відповідальності притягнуто 52 учасника цих угруповань, які вчинили 43 кримінальних правопорушення.

Майже на 51 % збільшилась кількість облікованих кримінальних правопорушень у сфері надкористування, посилено протидію кримінальним правопорушенням щодо незаконного рибного, звірино, водного добувного промислу (13 проти 11). Утричі зросла кількість направлених до суду обвинувальних актів у цій сфері (3 проти 1).

Слід окремо акцентувати увагу на одному з найважливіших питань - **викритті працівниками Бюро злочинів, що знижують обороноздатність країни**, про що зазначено в однойменній частині звіту, де викладено показники та викладено обставини найбільш резонансних кримінальних правопорушень у військовій сфері, які несуть загрози національному суверенітетові та безпеці громадян, завдають збитки державному бюджету.

Минулого року слідчі ДБР направили до суду понад 2270 обвинувальних актів стосовно 2 тис. 300 осіб. Оперативні працівники та слідчі Бюро викривали неправомірні дії осіб і розслідували кримінальні правопорушення пов'язані із недбалим ставленням до військової служби, розкраданням боєприпасів, знищенням військового майна.

Вкрай необхідно відмітити роботу працівників Бюро під час

розслідування катастрофи учбового літака АН-26Ш, що призвело до загибелі 26 осіб, адже ця трагедія сколихнула Україну.

Дуже важливою була і робота по розслідуванню фактів вибухів на військових складах, адже такі факти значно підривають обороноздатність нашої країни.

Не менш значущими є і кримінальні провадження щодо постачання до ЗСУ неякісної військової техніки, закупівлі харчування неналежної якості військовим, махінацій з будівництвом житла для воїнів, у тому числі для тих, хто сьогодні захищає нашу країну на Сході.

У вказаному періоді Бюро здійснювало також активну роботу за напрямом боротьби з організованою злочинністю. Результати та резонансні приклади такої роботи викладено у підрозділі **«Протидія кримінальним правопорушенням, вчиненим організованими злочинними групами з числа або за участю суб'єктів, віднесених до підслідності ДБР»**.

Варто відмітити, що упродовж 2021 року слідчими та оперативними працівниками припинено діяльність 25 злочинних груп, до складу яких входили 148 учасників, тоді як у 2020 році лише 15 угруповань у складі 63 осіб.

У підрозділі **«Викриття злочинів, вчинених високопосадовцями»** зазначено вагомі показники діяльності ДБР з протидії кримінальним правопорушенням, вчиненим високопосадовцями та іншими суб'єктами владних повноважень: до суду направлені обвинувальні акти щодо 4 осіб, посади яких віднесені до категорії «А», народного депутата України, а також повідомлено про підозру 6 народним депутатам України, 2 заступникам Міністра оборони України та 6 особам, посади яких віднесені до категорії «А». Найбільш резонансні справи наведено у якості прикладів.

Інформація про факти вчинення **правопорушень у бюджетній сфері** викладена окремо і також заслуговує уваги.

Зокрема, завдяки зусиллям слідчих ДБР у 2021 році встановлено збитків у направлених до суду кримінальних провадженнях щодо порушень вказаної категорії на суму понад 233 млн. грн. До суду направлено 42 обвинувальні акти щодо 78 осіб (проти 36 обвинувальних актів стосовно 56 осіб у 2020 році).

Окремо слід зазначити, що викладені у розділі **«Результати діяльності ДБР за основними напрямками»** наочно демонструють широкий спектр викритих кримінальних правопорушень на всій території України та системний підхід Державного бюро розслідувань до захисту життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави.

Тому, дуже важливо для Державного бюро розслідувань зберегти

здобутки і продовжити започатковану практику в майбутньому, зосереджуючи зусилля на виконанні своєї місії – встановлення справедливості у суспільстві шляхом незалежного, повного та всебічного розслідування злочинів задля притягнення винних до встановленої Законом відповідальності, незважаючи на їхні посади, зв'язки та ресурси.

Наступні розділи звіту містять інформацію про діяльність Державного бюро розслідувань, яка стосується взаємодії та співпраці, штату, діяльності підрозділу внутрішнього контролю, кошторису, а також інші відомості, які характеризують роботу ДБР у 2021 році.

Розділом **«Нормотворча діяльність»** розкрито інформацію про вжиті заходи з вдосконалення законодавства, що були ініційовані ДБР.

За короткий проміжок часу розроблено 104 проекти відповідних нормативно-правових актів та ініційовано внесення змін до чинних. Серед них 14 законів України, 14 актів Кабінету Міністрів України, 1 акт Президента України, 75 актів Державного бюро розслідувань, у тому числі спільних із іншими державними органами.

В результаті діяльності Державного бюро розслідувань Верховною Радою України внесені зміни до чинного законодавства, якими врегульовано питання здійснення повноважень керівника державної служби в ДБР, використання символіки ДБР, притягнення до адміністративної відповідальності осіб за невиконання законних вимог посадових осіб ДБР тощо.

Одним із актуальних розділів сьогодення є **«Взаємодія та співпраця»**, який складається з чотирьох підрозділів: **«Комунікація з інститутами держави»**, **«Взаємодія з комітетами Верховної Ради України»**, **«Міжнародне співробітництво»** та **«Реалізація проєктів міжнародної технічної допомоги»**.

У підрозділі **«Комунікація з інститутами держави»** розкривається питання взаємодії з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями.

За короткий проміжок часу реалізовано досить багато планів у даному напрямі, проте попереду ще досить багато роботи.

Налагоджено тісну співпрацю з Уповноваженим Верховної Ради з прав людини, спрямовану на запобігання вчиненню, виявленню та припиненню порушень прав і свобод людини в діяльності правоохоронних органів, запобігання катуванням або нелюдському чи такому, що принижує гідність поводженню.

Укладено Угоду з Національною поліцією України та Державним бюро розслідувань про надання прямого доступу ДБР до інформаційної системи Інтерполу.

Підписано Меморандум з Виконавчим органом Київської міської ради про взаємодію щодо забезпечення ДБР інформацією з аналітичних систем, укладено договір з Центром інтегрованої системи відеоспостереження та відеоаналітики міста Одеси, затверджено два спільних накази з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Розроблено та затверджено Порядок надання Державною податковою службою України інформації з Державного реєстру фізичних осіб – платників податків про доходи фізичних осіб на запити Державного бюро розслідувань».

З метою забезпечення належної професійної підготовки працівників ДБР укладено меморандуми про співпрацю з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та іншими навчальними закладами.

Аналіз підрозділу **«Взаємодія з комітетами Верховної Ради України»** свідчить про наявність дієвої комунікації Державного бюро розслідувань з Комітетами Верховної Ради України, спрямованої на удосконалення правових засад діяльності ДБР.

Позитивним результатом такої взаємодії з Комітетом Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності є розроблення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення правових основ організації та діяльності Державного бюро розслідувань» (реєстраційний № 5305), який прийнято у першому читанні, доопрацьовано і підготовлено до розгляду в другому читанні.

ДБР забезпечено співпрацю з Комітетом Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів в частині підготовки до розгляду Верховною Радою України проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо упорядкування окремих питань пенсійного забезпечення та страхування працівників Державного бюро розслідувань» (реєстраційний № 5818), який 08.12.2021 року рекомендовано Верховній Раді України прийняти у першому читанні за основу з доопрацюванням до другого читання.

Крім того, опрацьовано понад 70 проектів законів України, які надходили на розгляд до ДБР від Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності, Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, Комітету Верховної Ради України з питань правової політики, Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

Відомості, які викладено у розділі **«Міжнародне співробітництво»**

демонструють гідне представлення ДБР у співпраці з міжнародними партнерами, подальше поглиблення та удосконалення міжнародного співробітництва з представниками міжнародних організацій, дипломатичних місій іноземних країн в Україні, а також працівниками правоохоронних органів інших держав.

Вперше в історії ДБР підписано меморандум про взаєморозуміння з правоохоронним органом іншої країни. Так, під час візиту до України керівництва Генеральної інспекції сил безпеки Чеської Республіки в жовтні 2021 року укладено Меморандум про взаєморозуміння між Генеральною інспекцією сил безпеки Чеської Республіки та Державним бюро розслідувань, розроблено проекти меморандумів про співпрацю з Національним агентством боротьби зі злочинністю Словацької Республіки, Національною службою захисту Угорщини, Бюро внутрішньої безпеки і Бюро по запобіганню та боротьбі з корупцією Республіки Латвія, Службою спеціальних розслідувань Литовської Республіки, Національним Антикорупційним директором Румунії, Департаментом спеціальних розслідувань Королівства Таїланд.

Забезпечено ефективну взаємодію з компетентними органами інших країн у сфері міжнародної правової допомоги.

Для розбудови спроможностей ДБР у сфері розшуку та повернення активів налагоджено співробітництво з Базельським інститутом управління, з яким в червні 2021 року підписано відповідний меморандум про взаєморозуміння.

В інтересах розвитку інституційної та кадрової спроможності продовжилась активна співпраця ДБР з Представництвом Європейського Союзу в Україні, Радою Європи, Консультативною місією Європейського Союзу з реформування сектору цивільної безпеки України, Координатором проєктів ОБСЄ в Україні, Управлінням ООН з обслуговування проєктів.

У цьому контексті варто відмітити участь ДБР у реалізації важливих для інституційного утвердження проєктів міжнародної технічної допомоги, результати якої висвітлено у розділі **«Реалізація проєктів міжнародної технічної допомоги»**.

У 2021 році ДБР забезпечило реалізацію таких проєктів як: «Підтримка реформ з розвитку верховенства права в Україні (ПРАВО)», «Підтримка інституцій для боротьби з неналежним поведінням в Україні», «Підтримка дотримання Державним бюро розслідувань зобов'язань у сфері прав людини».

Крім того, ДБР спільно з іншими державними органами виступило бенефіціаром нового проєкту міжнародної технічної допомоги «Підтримка протидії незаконному обігу вогнепальної зброї в Україні».

Також важливим є те, що ДБР приділяє значну увагу питанням забезпечення відкритості та прозорості своєї діяльності для суспільства та демократичного цивільного контролю. Ці питання висвітлено у розділі **«Прозорість та громадський контроль»**, який складається з таких підрозділів: **«Рада громадського контролю»**, **«Співпраця з громадськістю»**, **«Розгляд звернень громадян»**.

Що стосується інформації, викладеної у підрозділі **«Рада громадського контролю»**.

Державне бюро розслідувань постійно і якісно взаємодіє з РГК при ДБР.

Зокрема, на початку 2021 року утворено Дисциплінарну комісію ДБР, три з п'яти членів якої є представники РГК при ДБР, що сприяло започаткуванню прозорої дисциплінарної практики в Державному бюро розслідувань.

Загалом протягом 2021 року члени РГК при ДБР провели 7 засідань із прямою трансляцією на Youtube-каналі ДБР, розглянули понад 30 листів від фізичних та юридичних осіб, взяли участь у відкритих слуханнях Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності на тему **«Діяльність Державного бюро розслідувань, виконання покладених завдань, дотримання законодавства, прав, свобод людини і громадянина»**, а також у заході, організованому Центром політико-правових реформ, на тему **«Зовнішній експертний аналіз перших років роботи ДБР»**.

У підрозділі **«Співпраця з громадськістю»** викладено результати партнерства з громадянським суспільством, яке є невід'ємною складовою прозорості та відкритості у діяльності ДБР.

Для своєчасного та повного інформування громадськості про діяльність ДБР на офіційному вебсайті розміщено 1034 інформаційні повідомлення, активно розвивалися й інші комунікаційні платформи на «Facebook», «Twitter», «YouTube», «LinkedIn» та «Telegram», розпочали роботу сторінки територіальних управлінь ДБР у соціальній мережі «Facebook», а також сторінка ДБР у «Instagram». Кількість підписників на телеграм-канал Бюро минулого року зросла із 3 000 на початку до 7 300 наприкінці року. Охоплення сторінки у «Facebook» складає 2 146 507, охоплення публікацій – від 4,5 тис. до 284,6 тис.

Також активізовано використання таких форматів як онлайнбрифінги, відеозвіти, новини у відеоформаті, соціальна реклама тощо.

Окрім цього проведено низку інформаційних кампаній з інформування громадськості про діяльність ДБР, серед яких: результати системної роботи з протидії катуванням, контрабанді, злочинам у військовій, бюджетній сфері та проти доквілля, викриття корупційних проявів тощо; благодійні акції у дитячих

будинках, донорство крові, озеленення територій; участь у проєкті «Місто професій»; відкриті уроки в школах та вищих навчальних закладах; соціальна кампанія «Поборемо корупцію разом» на загальноукраїнських телеканалах та в регіонах країни.

У підрозділі «Розгляд звернень громадян» ДБР повідомляє про проведену роботу щодо забезпечення реалізації та гарантування права громадян на звернення, здійснені заходи для ґрунтовного та всебічного розгляду питань, які порушуються громадянами.

Протягом 2021 року ДБР розглянуто 52 011 письмових звернень громадян, з них: 42 247 заяв (клопотань), 8 981 скарга, 783 пропозиції (зауважень).

Найчастіше громадяни звертались до Державного бюро розслідувань з таких питань:

- звернення стосовно діяльності Державного бюро розслідувань, дій (бездіяльності) чи прийнятих рішень працівниками ДБР, особистий прийом громадян;
- звернення стосовно дій (бездіяльності), прийнятих посадовими особами рішень у сфері службової діяльності та щодо корупції;
- звернення стосовно дій (бездіяльності), прийнятих посадовими особами правоохоронних та судових органів рішень.

Питання формування штату Державного бюро розслідувань, кваліфікації та досвіду його працівників, підвищення їхньої кваліфікації висвітлено у розділі «**Кадрове забезпечення**».

Так, упродовж 2021 року було оголошено 149 конкурсів на зайняття 380 посад, у тому числі на 255 посад осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань (з них до територіальних управлінь – 102), в яких взяли участь 1719 осіб, що подали 3033 пакетів документів. За результатами проведених конкурсів було визначено 251 переможця.

З метою підвищення рівня знань та навичок осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань у 2021 році вперше запроваджено службову підготовку осіб рядового і начальницького складу ДБР.

Для забезпечення дистанційного навчання осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань в системі службової підготовки, спільно з Офісом Ради Європи розроблено та з серпня 2021 року забезпечено функціонування Освітнього порталу, на якому зареєстровано 100 % осіб начальницького складу.

З метою перевірки рівня службової підготовки з серпня 2021 року запроваджено щомісячне тестування осіб рядового і начальницького складу

Державного бюро розслідувань. Результати тестування доводяться до керівників самостійних структурних підрозділів та директорів територіальних управлінь для вжиття відповідних заходів.

Результати діяльності підрозділу внутрішнього контролю висвітлено у розділі **«Внутрішній контроль»**. Зокрема, упродовж 2021 року вказаним підрозділом виявлено та направлено 23 матеріали для складання адміністративних протоколів до Національного агентства з питань запобігання корупції відносно працівників ДБР, у діях яких вбачається порушення Закону України «Про запобігання корупції» та є склад адміністративного правопорушення для прийняття рішення про проведення повної перевірки.

За матеріалами Управління внутрішнього контролю розпочато досудове розслідування у кримінальному провадженні стосовно працівників Територіального управління ДБР, розташованого у місті Києві, за фактом зникнення речових доказів.

За результатами перевірки інформації, викладеної у заявах та зверненнях, завершено 44 службових розслідувань, висновки яких направлено на розгляд до Дисциплінарної комісії Державного бюро розслідувань. Як наслідок, до дисциплінарної відповідальності притягнуто 49 працівників ДБР, зокрема: 7 осіб у вигляді звільнення, 1 особа – оголошено сувору догану, 34 осіб – оголошено догани, 8 осіб – оголошено зауваження, 93 особам оголошено попередження про недопущення порушень.

Протягом 2021 року Управлінням внутрішнього контролю проведено 1647 психофізіологічних досліджень із застосуванням поліграфа.

Організовано та проведено тренінги за участю представників НАЗК з питань декларування та конфлікту інтересів.

У розділі **«Кошторис Державного бюро розслідувань та його виконання»** викладено інформацію про виконання кошторису та стан матеріально-технічного забезпечення.

Так, ДБР, як головний розпорядник бюджетних коштів у 2021 році здійснювало свою діяльність за рахунок і в межах видатків, передбачених у Державному бюджеті України за бюджетною програмою 6421010 «Забезпечення діяльності Державного бюро розслідувань». Видатки на 2021 рік для ДБР були затверджені у сумі 2 484 078,0 тис гривень, касове виконання – 2 454 291,0 тис гривень. Тобто економія бюджетних коштів склала 29 787,1 тис гривень.

Також деталізовано інформацію щодо матеріально-технічного забезпечення у розрізі центрального апарату та кожного територіального управління.

ДБР здійснювало своєчасне та у повному обсязі проведення розрахунків за спожиті комунальні послуги та енергоносії, послуги зв'язку, отримані товари, виконані роботи та надані послуги, а також за державним оборонним замовленням.

Аналіз інформації, викладеної у розділі «ІТ-інфраструктура», вказує на значні досягнення Державного бюро розслідувань у розбудові сучасної ІТ-інфраструктури.

Зокрема, упродовж 2021 року побудовано перші канали зв'язку між центральним апаратом та усіма територіальними управліннями Державного бюро розслідувань, встановлено граничне мережеве обладнання CISCO з можливістю подальшого шифрування мережевого трафіку для забезпечення обміну відомостями, що становлять службову інформацію у центральному апараті та Територіальних управліннях ДБР.

У центральному апараті ДБР створено клас доступу до Державних інформаційних ресурсів, в якому організовано 25 робочих місць та організовано доступ до більш ніж 10 Державних реєстрів (інформаційних систем, баз даних тощо). Доступ здійснюється із використанням абонентського пункту Національної системи конфіденційного зв'язку в Державному бюро розслідувань, на який отримано атестат відповідності комплексної системи захисту інформації.

У 2021 році вдалося впровадити єдину систему електронного документообігу для центрального апарату та всіх територіальних управлінь.

У рамках міжнародного співробітництва, за участі UNOPS, встановлено надсучасний захищений модульний Центр обробки даних, який має за мету вивести інформаційно-телекомунікаційні системи Державного бюро розслідувань на новий технічний рівень та стане центром ІТ потужності Державного бюро розслідувань.

Отримано атестати відповідності, погоджені Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації на комплексну систему захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи центрального апарату Державного бюро розслідувань, абонентського пункту Національної системи конфіденційного зв'язку та інформаційно-телекомунікаційної системи Територіального управління Державного бюро розслідувань, розташованого у місті Києві.

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши звіт, Рада громадського контролю при Державному бюро розслідувань в цілому досить позитивно оцінює діяльність Бюро

протягом 2021 року.

Вперше у звіті приділено велику увагу саме результатам виконання завдань, які покладено на Державне бюро розслідувань, відповідно до запиту громадянського суспільства.

Варто відмітити, що запуск слідчих та оперативних підрозділів у кожному обласному центрі дозволив запровадити системну та комплексну роботу в межах визначеної компетенції ДБР щодо захисту життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави.

Зокрема, зусилля оперативних та слідчих підрозділів були зосереджені на розслідуванні кримінальних правопорушень, вчинених високопосадовцями, викритті корупційних кримінальних правопорушень та зловживань у бюджетній сфері, на митниці, а також злочинів проти довілля, протидії організованій злочинності.

Окрім цього, вжито певних організаційних заходів щодо налагодження взаємодії з іншими правоохоронними та державними органами, судами для реалізації повноважень, покладених на слідчі підрозділи ДБР, у питаннях протидії злочинності, її організованим формам тощо.

Нажаль епідемія коронавірусу в Україні та світі ДБР значно обмежила можливість проведення заходів. Водночас, з метою проведення дистанційного навчання осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань в системі службової підготовки, спільно з Офісом Ради Європи розроблено та з серпня 2021 року забезпечено функціонування Освітнього порталу, на якому зареєстровано 100 % осіб начальницького складу. Затверджені навчально-методичні матеріали та тестові завдання до них за видами службової підготовки. Для перевірки рівня службової підготовки у 2021 році запроваджено щомісячне тестування осіб рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань.

РГК також позитивно оцінює формат співпраці ДБР з міжнародними партнерами, який вийшов на якісно новий рівень, що передбачає поглиблення та удосконалення міжнародного співробітництва з представниками міжнародних організацій, дипломатичних місій іноземних країн в Україні, а також працівниками правоохоронних органів інших держав.

Слід відзначити практику проведення політики нульової толерантності до будь-яких проявів порушення закону з боку працівників ДБР, що підтверджується результатами діяльності Управління внутрішнього контролю.

РГК також вітає закінчення процесу створення та початок роботи Дисциплінарної комісії Державного бюро розслідувань, до якої увійшли два працівники ДБР та 3 представника Ради громадського контролю. За вказаний

період Комісія працювала у повному складі та обсязі, майже усі засідання проводились за присутності усіх членів комісії.

Окрім цього на належному рівні забезпечено взаємодію з комітетами Верховної Ради України з удосконалення правових засад діяльності ДБР, завдяки якій розроблено та зареєстровано у парламенті проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правових засад діяльності Державного бюро розслідувань» (реєстр. № 5305). Вказаний законопроект 1.07.2021 року прийнято Верховною Радою України у першому читанні, а 17.11.2021 року Комітетом Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності рекомендовано для прийняття у другому читанні та в цілому як Закон, метою якого є удосконалення правових засад діяльності ДБР, сприяння належному виконанню завдань ДБР та створення умов для ефективного здійснення оперативно-розшукової діяльності та організації досудового розслідування в ДБР.

У 2021 році ДБР продовжило практику нарощування потужностей, розвитку матеріально-технічної бази, ІТ-інфраструктури тощо.

Зокрема за участі UNOPS встановлено надсучасний захищений модульний Центр обробки даних, який має за мету вивести інформаційно-телекомунікаційні системи ДБР на новий технічний рівень та стане центром ІТ-потужності.

Поряд з цим, слід зазначити, що проведена минулого року системна робота за всіма напрямками діяльності вимагає від Державного бюро розслідувань подальших зусиль, спрямованих на інституційне утвердження ДБР, як ефективного правоохоронного органу.

Незважаючи на позитивну динаміку розвитку інституції, необхідно зазначити, що є й ті надважливі кроки, які не вдалось зробити у поточному звітному періоді.

Не створено навчальні заклади та науково-дослідні установи, що передбачені ЗУ «Про Державне бюро розслідувань».

Потребують вирішення організаційні питання щодо повноцінного функціонування відокремлених підрозділів територіальних управлінь ДБР, утворених у кожному обласному центрі.

Необхідно передбачати періодичне звітування на офіційних медіа-ресурсах про отримані результати роботи на кожному із визначених пріоритетних напрямків.

Безумовно РГК вітає значний крок до інституційного становлення ДБР – нарешті призначено Директора Державного бюро розслідувань. Відповідно до Указу Президента України № 691/2021 від 31.12.2021 року цю посаду обійняв

полковник Державного бюро розслідувань Олексій Сухачов.

На виконання вимог статті 12 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» Директором ДБР підготовлено та затверджено стратегічну програму діяльності Державного бюро розслідувань, яка визначає основні вектори руху, пріоритетні завдання органу на найближчі п'ять років, формує розуміння працівників ДБР щодо шляхів раціонального розподілу наявних ресурсів та заходів, яких необхідно вжити, для успішного виконання його місії, та заявляє своїм партнерам про готовність до конструктивної співпраці.

З огляду на викладене, необхідно забезпечити організаційне та практичне виконання завдань, передбачених Стратегічною програмою, інформування Ради громадського контролю та суспільства про хід її виконання у визначеному Законом порядку.

Ураховуючи викладене, вважаючи, що в цілому деякі недоліки в роботі Бюро хоча існують, проте здобутки Бюро значно вагоміші, Радою прийнято рішення позитивно оцінити роботу ДБР та затвердити Висновок за результатами розгляду Звіту.

Звіт про діяльність Державного бюро розслідувань за 2021 рік розглянуто та схвалено на засіданні РГК при ДБР 04 лютого 2022 року.

**Голова Ради громадського контролю
при Державному бюро розслідувань**

Олена ЯРА

**Секретар Ради громадського контролю
при Державному бюро розслідувань**

Сергій СЛЮСАРЕНКО